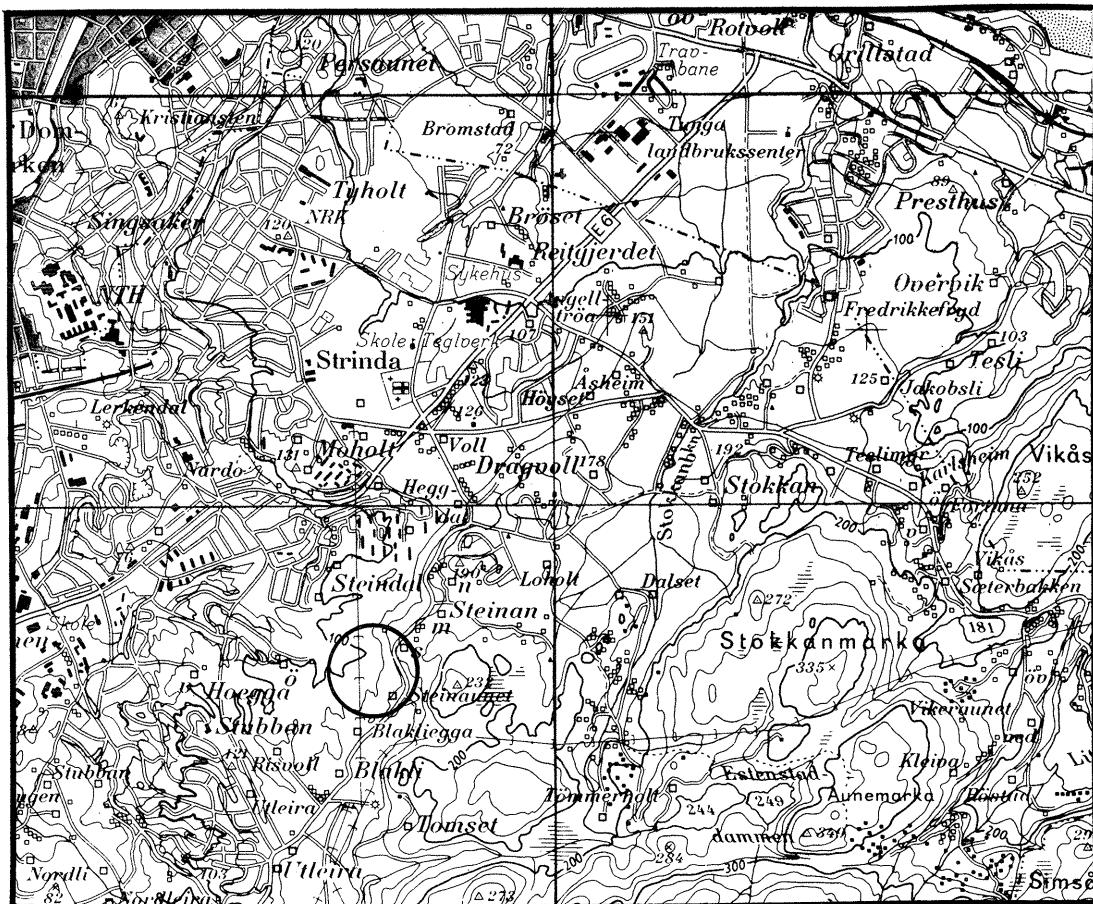

R.787 STEINAN

GRUNNUNDERSØKELSER
GEOTEKNISK VURDERING

09.04.90
GEOTEKNISK SEKSJON
PLANKONTORET TRONDHEIM KOMMUNE

TRONDHEIM KOMMUNE
TEKNISK AVDELING
GEOTEKNIK SEKSJON, VALØYA
HOLTERMANNSV. 1, 7004 TRONDHEIM
TLF. (07) 54 70 84, 54 70 88, 54 70 96

Bygge- og eiendomskontoret
Selvbyggertjenesten
Her

DERES REF.: J.U. Hansen

VÅR REF.: R 787/RHR

TRONDHEIM, 06.04.90

STEINAN. BOLIGFELT 1B

Vedlagt oversendes vår rapport R 787 Steinan. Boligfelt 1B i tre eksemplar. Flere eksemplar kan oversendes ved behov.

Utlegging av fylling fra profilnr. 120 for veg C (internvegen) vil føre til relativt stor belastning på grunnen, og dermed fare for poretrykksoppbygging i leira. Poretrykksoppbyggingen er avhengig av drenasjeforholdene i grunnen, og hvor fort fyllingen legges opp. For å kontrollere stabiliteten i anleggsperioden vil vi derfor anbefale at det før fyllingsarbeidet starter settes ned poretrykksmålere for å registrere eventuell poretrykksoppbygging.

Vi står gjerne til tjeneste med den ovenfor nevnte poretrykkskontroll, med eventuelle spørsmål om det som er framlagt i rapporten og med videre bistand for prosjektet.

Med hilsen
Geoteknisk seksjon

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Kåre Sand".

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Rolf H. Røsand".

Vedlegg: R 787 Steinan. Boligfelt 1B i 3 eksemplar

TRONDHEIM KOMMUNE
TEKNISK AVDELING
GEOTEKNIK SEKSJON
HOLTERMANNSV. 1, 7004 TRONDHEIM

Oppdragsgiver: Bygge- og eiendomskontoret		Oppdrag v/: Selvbyggertjenesten	
Oppdrag: R 787 STEINAN. BOLIGFELT 1B			
Sted, dato: Trondheim, 04.04.90			
UTM- referanse: NR 721309		Sted: Steinan	
Emneord:	Grunnundersøkelse	Stabilitet	Bæreevne
Feltarbeid utført:	Antall tekstsider:	Antall bilag:	
Desember 1989	6	13	
Sammendrag: Løsmassene består generelt av fast tørrskorpeleire over middels fast til fast leire. I sørde del av feltet er det sensitiv og kvikk leire i dybden. Grunnvannspeilet antas å ligge i underkant av tørrskorpeleira. Dybden til antatt fjell varierer fra 1 til 7 meter i nordre del og fra 7 til 14 meter i sørde del av feltet. Grunnmuren til husene vest for internvegen må støpes og det må fylles tilbake inntil muren før vegen bygges. Gravedybden på sørde del bør begrenses til ca. 2 meter under opprinnelig terren. Midlertidige graveskråninger kan graves med helning 1:1,5 forutsatt at høyden er mindre enn 2,5 meter. Husene kan fundamenteres på banketter, og dimensjonerende bæreevne i bruddgrensetilstand bør ikke overstige 100 kPa. Vegfylling for internvegen fra profilnr. 120 kan bygges som sandwichfylling av stedlig tørrskorpeleire.			
Seksjonsleder: Kåre Sand		Saksbehandler: Rolf H. Røsand	

R 787 STEINAN. BOLIGFELT 1B.

1. INNLEDNING

- Prosjekt** Bygge- og eiendomskontoret v/selvbygger-tjenesten planlegger utbygging av boligfelt 1B på Steinan. Feltet ligger øst for student-samskipnadens utbyggingsområde på Steinaunet, og er vist på situasjonskartet i bilag 1.
- Oppdrag** Geoteknisk seksjon er av Selvbyggertjenesten bedt om å utføre grunnundersøkelse og geoteknisk vurdering for prosjektet. Grunnundersøkelsen er utført ut fra forslag til bebyggelsesplan utarbeidet av Nils Henrik Eggen Arkitektkontor A/S.
- Rapport** Rapporten inneholder resultater fra de utførte grunnundersøkelsene samt en geoteknisk vurdering av utbyggingen.
Det er tidligere utført flere grunnundersøkelser i området. Resultatet fra disse undersøkelsene er gitt i følgende rapporter:
 o.359 Tomteområde Steinan
 o.403 Steinanvegen
 o.403-2 Ytre Ringveg
 o.6497 Steinan Boligfelt

 Samtlige rapporter er utført av Siviling.
 Ottar Kummeneje A/S.

 Enkelte resultat fra ovenfor nevnte rapporter er tatt med i denne rapporten.

2. UTFØRTE UNDERSØKELSER

- Markarbeid** Markarbeidet ble utført av vårt borelag i tiden 13.12 - 21.12.89.

 Det er utført:
 - Dreiesondering i 8 punkt.
 - Prøvetaking i 3 punkt, tilsammen 14 prøver.

 Plassering av borpunktene er vist på situasjonskartet. Resultatet fra sonderingene samt resultat fra tidligere sonderinger er fremstilt på terrengprofilene i bilag 2 - 5.

 Terrengprofilene er tegnet på grunnlag av kart i målestokk 1:1000.

Laboratoriet Prøvene er rutineundersøkt i vårt laboratorium med måling av vanninnhold, romvekt og udrenert skjærstyrke.

Setningsegenskapene er undersøkt ved ødometerforsøk på 2 prøver.

Styrkeparametre på effektivspenningsbasis er undersøkt ved treaksialforsøk på 6 prøver.

Resultatet fra undersøkelsene er vist på borprofilene i bilag 6 - 8, treaksialforsøkene i bilag 9 - 11 og ødometerforsøkene i bilag 12.

3. GRUNNFORHOLD

Hovedtrekk Boligfeltet ligger i et område som bærer preg av tidligere rasvirksomhet og erosjon, trolig en gammel skredgrop.

Terrenget stiger med helning hovedsaklig varierende fra 1:3 til 1:5, men lokalt noe brattere i nordre del av feltet.

Grunnen består generelt av marin leire med et tynt morenelag ned mot fjell. Leira er hovedsaklig bløt og tildels sensitiv og kvikk i søndre del av feltet, mens det i nordre del stort sett er fast og lite sensitiv leire.

Løsmasser Øverst er det et ca. 2 - 4 meter tykt tørrskorpelag som dekker det meste av feltet. Tørrskorpeleira er meget fast og tildels siltig, og med et vanninnhold på ca. 20%.

I søndre del av feltet er det under tørrskorpa hovedsaklig middels fast til fast leire som blir sensitiv og kvikk i dybden. Leira er siltig og lagdelt med silt- og sandlag.

Den ikke sensitive leira har udrenert skjærstyrke i området 60 - 90 kN/m², mens den sensitive og kvikke leira har udrenert skjærstyrke stort sett fra 30 til 40 kN/m². Vanninnholdet varierer hovedsaklig fra 20 til 30%, og romvekten fra 19,5 til 20,5 kN/m³.

Området med sensitiv og kvikk leire i sør begrenses til profil I og boring 4 og 403 (o. 6497 Kummeneje A/S) i profil II.

I nordre del av feltet er det hovedsaklig påvist fast og lite sensitiv leire. Leira er også her siltig og lagdelt med siltlag.

Grunnvann

Det er ikke utført poretrykksmålinger, men grunnvannspeilet er antatt å ligge i underkant av tørrskorpeleira. Dette kan imidlertid variere noe med årstidene og nedbørsforhold.

Fjell

Dybden til fjell varierer over området, men øker generelt mot sør. Det er i søndre del av feltet registrert antatt fjell i dybder varierende fra 7 til 14 meter under terreng. I nordre del er det registrert antatte fjelldybder fra 1 til 7 meter.

For mer detaljerte opplysninger om grunnforholdene vises det til bilagene bak i rapporten.

4. VURDERING

Generelt

Det er tildels vanskelige grunnforhold med sensitiv og kvikk leire i 4,5 - 5 meters dybde på søndre del av feltet. Gravedybden bør derfor begrenses til ca. 2 meter, og lokalstabiliteten for hver enkelt byggegrop må ivaretas på en tilfredstillende måte.

Veg C, som går inn i feltet, skal hovedsaklig ligge på fylling. Fyllingsutslaget for vegen vil komme helt inn mot grunnmuren til noen av husene på vestsiden. Støping av grunnmur og tilbakefylling inntil grunnmuren for disse husene vest for veg C må derfor utføres før vegen bygges, da graveskråningene ikke vil ha tilfredsstillende sikkerhet dersom vegen bygges først.

Stabilitet

Graving av byggegropene kan utføres med skråningshelning 1:1,5 eller slakere. Det forutsettes da at graveskråningen har total høyde mindre enn 2,5 meter, og at det blir fylt tilbake masser inntil grunnmuren snarest mulig etter støping. Generelt bør permanente grave- og fyllingsskråninger ha en helning på 1:3 eller slakere.

På søndre del av feltet må det ikke graves ut sammenhengende langs kotene (nord-sør retning) over en lengre strekning enn 10 - 12 meter. Det vil si at husrekken (3 hus) lengst øst og lengst vest på denne delen av feltet ikke kan graves ut sammenhengende, men må graves seksjonsvis. Det kan f.eks. gjøres ved at

endeseksjonene graves ut, grunnmur støpes og det fylles tilbake inntil grunnmur før midtseksjonen påbegynnes.

Bæreevne Fundamentering kan utføres på banketter direkte på original mineralsk grunn. Underkant fundament skal generelt ikke ligge dypere enn 2 meter under opprinnelig terrengr.

Det anbefales å bruke relativt moderate såletrykk. Dimensjonerende bæreevne i bruddgrensetilstand bør ikke overstige 100 kPa.

Setninger Området ligger som tidligere nevnt trolig i en gammel skredgrop. Det betyr at massene tidligere har vært utsatt for større overlagringstrykk, og det må derfor forventes at leira er noe overkonsolidert. Ødometerforsøk tyder på at overkonsideringstrykket er størst nederst i skråningen, og avtagende oppover. For belastninger opp til overkonsideringstrykket ventes små setninger. Utbygging av feltet med småhusbebyggelse vil gi relativt små belastninger på grunnen, og det blir trolig relativt beskjedne setninger.

Fyllinger På nedre del av feltet skal terrenget heves. Før fyllinger legges ut må matjord og organisk masse fjernes, og fyllingen legges ut på original mineralsk grunn.

Mellom nederste (vestre) husrekke og eksisterende veg opp til feltet bør det, der fyllingshøyden er større enn 1 meter, legges drenering under fyllingen for å hindre grunnvannsheving. Dette kan gjøres ved å legge ut grus- eller pukkstrenger i fiberduk på tvers av kotene, og med avstand ca. 10 meter. Drensstrengene må legges i kontakt med eksisterende drenslag som ligger under vegen opp til feltet.

Ovenfor nederste husrekke vil drenering for hus og veg bryte en eventuell grunnvannsheving, og det er ikke nødvendig med ytterligere tiltak.

Vegfylling Fra profilnr. 0 til 120 er vegen lagt i høyde med eksisterende terrengr, og vi har ingen spesielle merknader til denne strekningen.

Fra profilnr. 120 skal vegen ligge på fylling. Fyllingen må legges ut på opprensaket mineralsk grunn, og kan enten bygges av stedlige masser (tørrskorpeleire) eller av grus/sprengstein.

Fylling av stedlige masser må bygges som såkalt sandwichfylling av tørrskorpeleire. Sandwichfyllingen bygges opp lagvis med leire og sandlag. Fyllingen kan legges med helning 1:2 forutsatt at det bygges en fyllingsfot av sprengstein eller pukk.

Før fyllingen legges ut skal det legges et 20 cm tykt drenslag av grus mot originalt terreng. Det bygges en fyllingsfot av sprengstein eller pukk med fiberduk mellom sprengstein/pukk og leire.

Fyllingen kan deretter bygges opp av tørrskorpeleire med 20 cm tykke sandlag for hver 1,5 meter med leire. Sandlagene kan erstattes av drenesfilter type Filtram e.l.

Tørrskorpeleira legges ut lagvis med 20 - 30 cm tykke lag og komprimeres for hvert lag. Komprimeringen kan trolig utføres med dozer. Antall passeringer må bestemmes ut fra krav til romvekt.

Ved stopp i arbeidet må overflaten glattvales for å sikre tilfredsstillende avrenning. Arbeidet bør forøvrig legges til en "tørr" årstid, og må ikke utføres i frostperioder.

For å redusere faren for erosjon og overflateglidninger bør det snarest mulig etableres et vegetasjonsdekk i fyllingsskråningen. Det kan gjøres ved at skråningen såes i umiddelbart etter at den er ferdig oppbygd.

Prinsippskisse for oppbygging av leirfylling er vist i bilag 13.

Steinfylling kan legges ut direkte på opprensket original mineralsk grunn. Det må brukes fiberduk mellom steinfylling og leire. Fyllingen må ha en helning på 1:1,5 eller slakere.

Graveforhold Det er registrert en del silt- og finsandlag i leira. Silt og finsand med høyt vanninnhold (vannmettet) har en tendens til å bli flytende ved omrøring. Dette kan stedvis skape problem for anleggsarbeidene. Stabilisering av massene kan gjøres ved å drenere ut vannet.

Gravemasser fra byggegropene og nedplaneringsmasser bør legges direkte ut i fylling. Hvis mellomlagring er ønskelig må dette vurderes med hensyn til stabilitet i hvert enkelt

tilfelle. Mellomlagring av leirmasser kan også føre til at massene i regnvær blir oppbløtt og vanskelig å håndtere ved utlegging i fylling. Hvis leire skal mellomlagres bør overflaten glattvales eller dekkes til med plast for å gi best mulig avrenning for vannet.

Slutt-kommentar

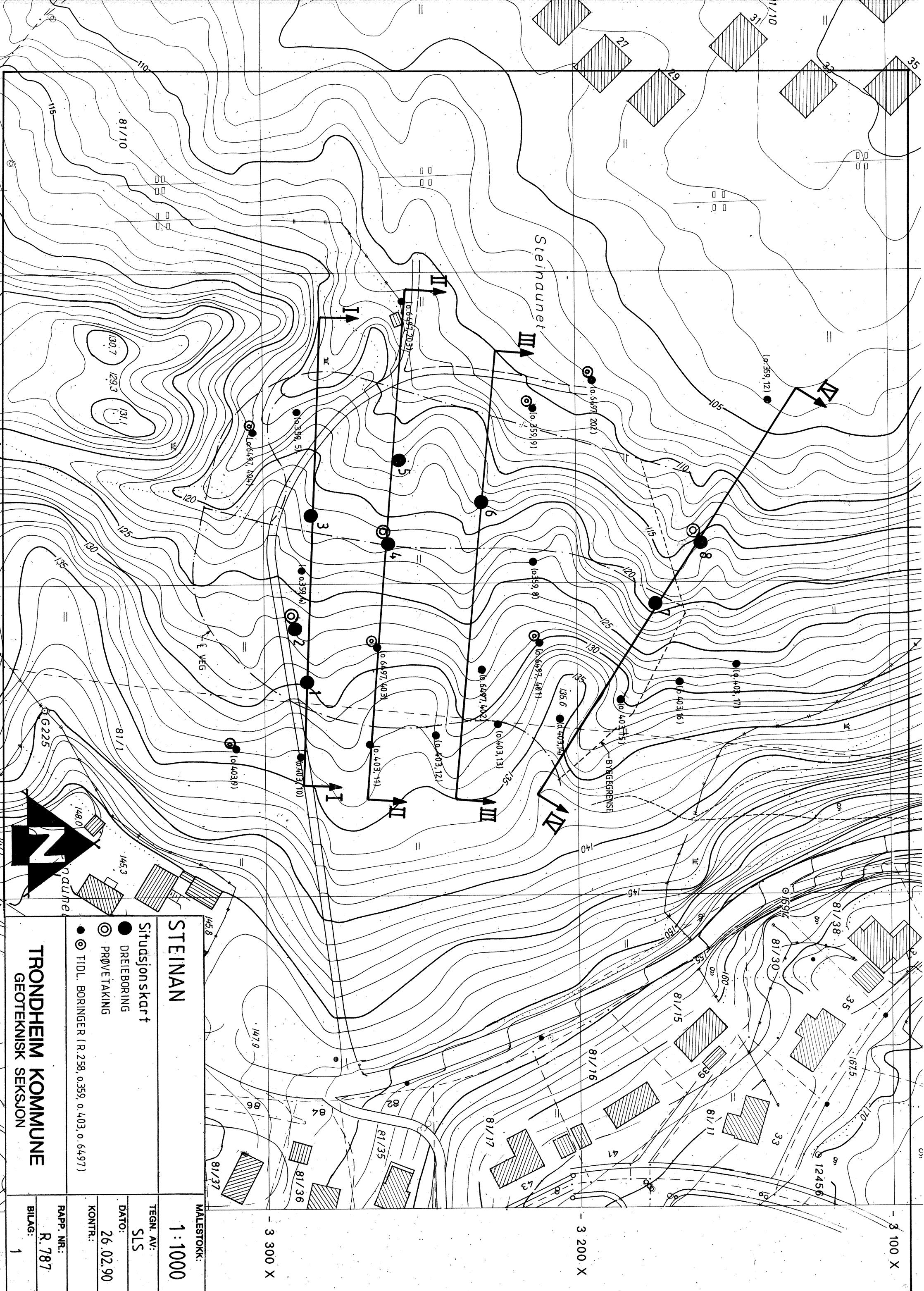
Grunnforholdene på søndre del av feltet, med sensitiv og kvikk leire i dybden, gjør at det bør utvises stor aktsomhet ved utførelse av anleggssarbeidene. Hvis det under graving påvises sensitive eller bløte masser i gravedybden skal Geoteknisk seksjon kontaktes for nærmere vurdering av stabiliteten.

Vi er gjerne behjelpeelig med den ovenfor nevnte komprimeringskontroll og vi står fortsatt til tjeneste i det videre arbeid med prosjektet.

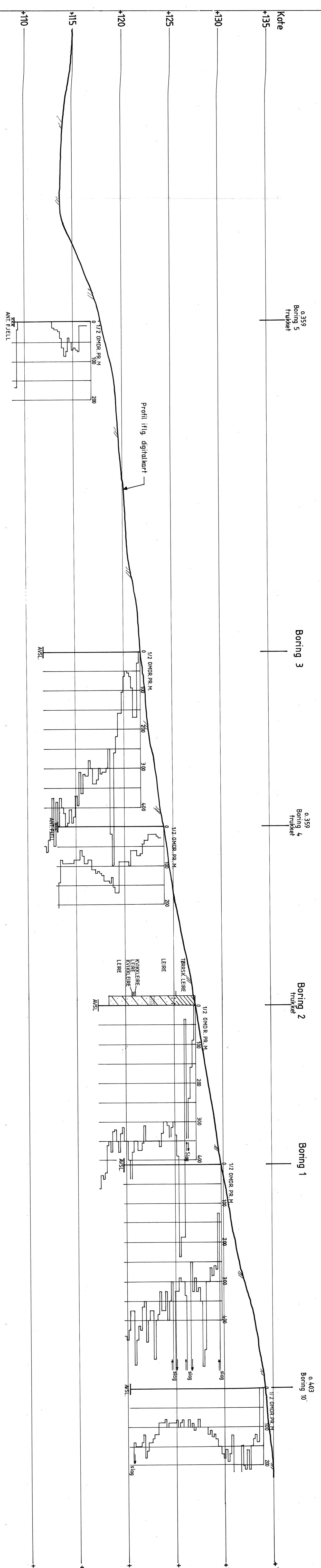
PLANKONTORET
Geoteknisk seksjon

Kåre Sand

Rolf H. Røsand

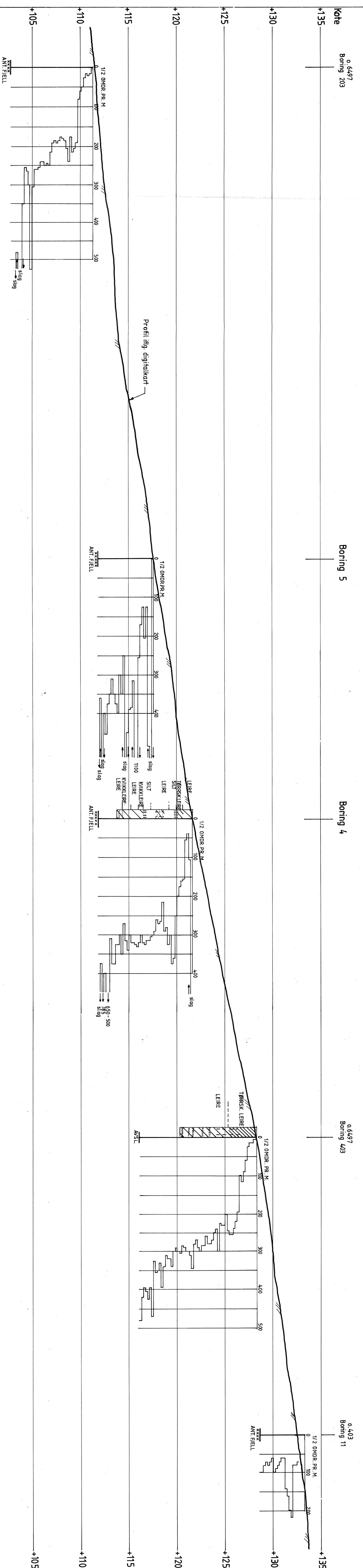

Profil I

STEINAN	MALESSTOKK: 1:200
Profil med dreiebor- og prøvetakningssresultat	TEGN. AV: SLS
Profil I	DATO: 28.02.90 KONTR:
TRONDHEIM KOMMUNE GEOOTEKNISK SEKSJON	RAPP. NR.: R.787 BLÅG: 2

Profil II

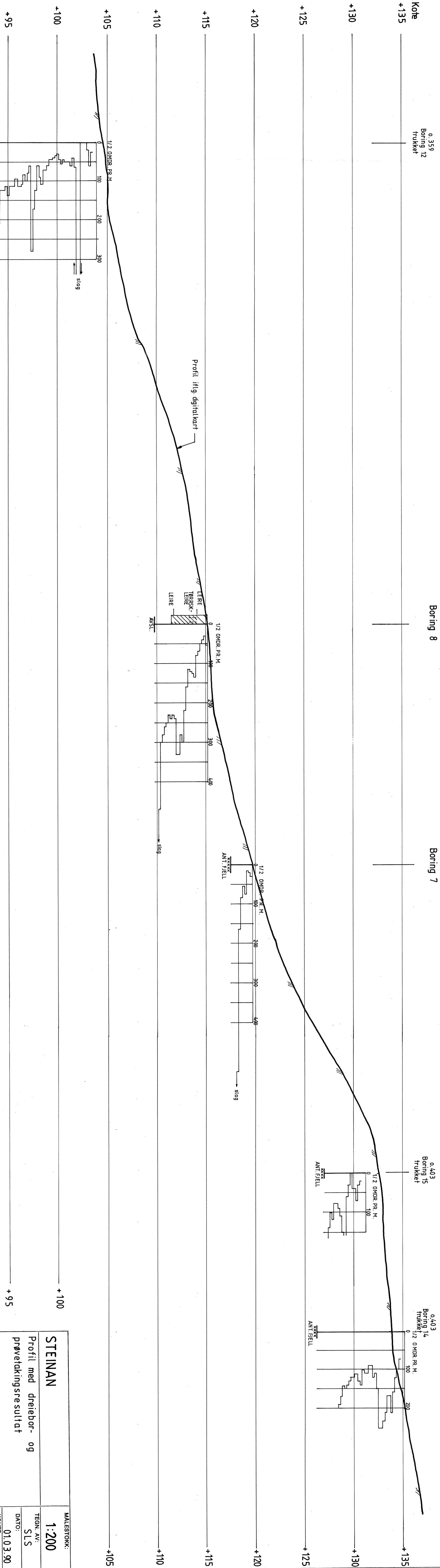

STEINAN	MALESTOKK:
1:200	
Profil med dreiebor- og	TEGN. AV:
prøvetakingsresultat	SLS
Profil II	DATO:
	28.02.90
	KONTR.:
RAPP. NR.:	
R.787	
BILAG:	
	3

TRONDHEIM KOMMUNE	GEOTEKNIK SEKSJON

Profil IV

TRONDHEIM KOMMUNE, geoteknisk seksjon

BORPROFIL

Sted: STEINAN

BORING: 2

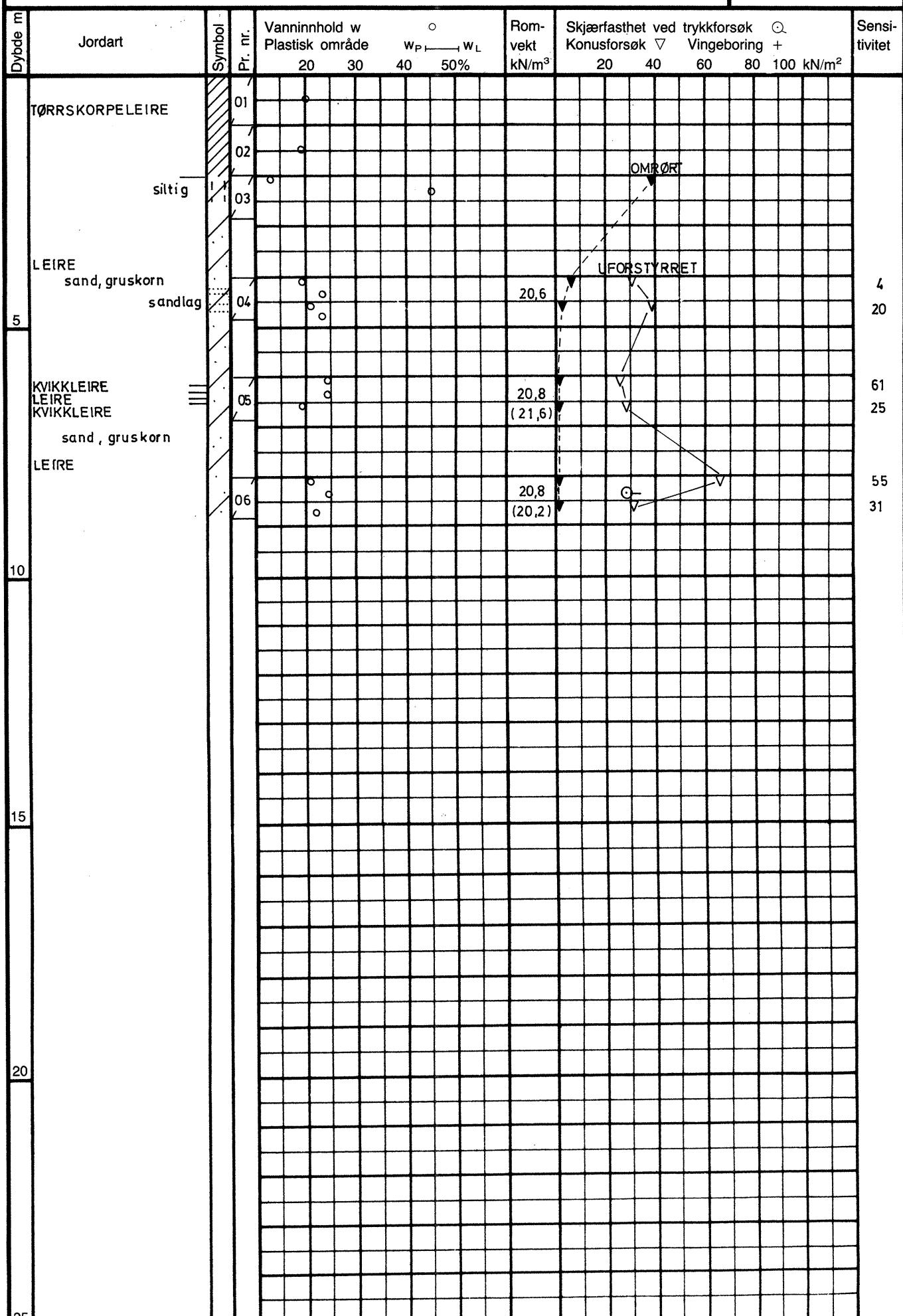
BILAG: 6

Nivå:

Oppdrag: R.787

Prøvetaker: 54 mm, Srubor

Dato: 26.02.90

TRONDHEIM KOMMUNE, geoteknisk seksjon
BORPROFIL

Sted: **STEINAN**

BORING: **4**

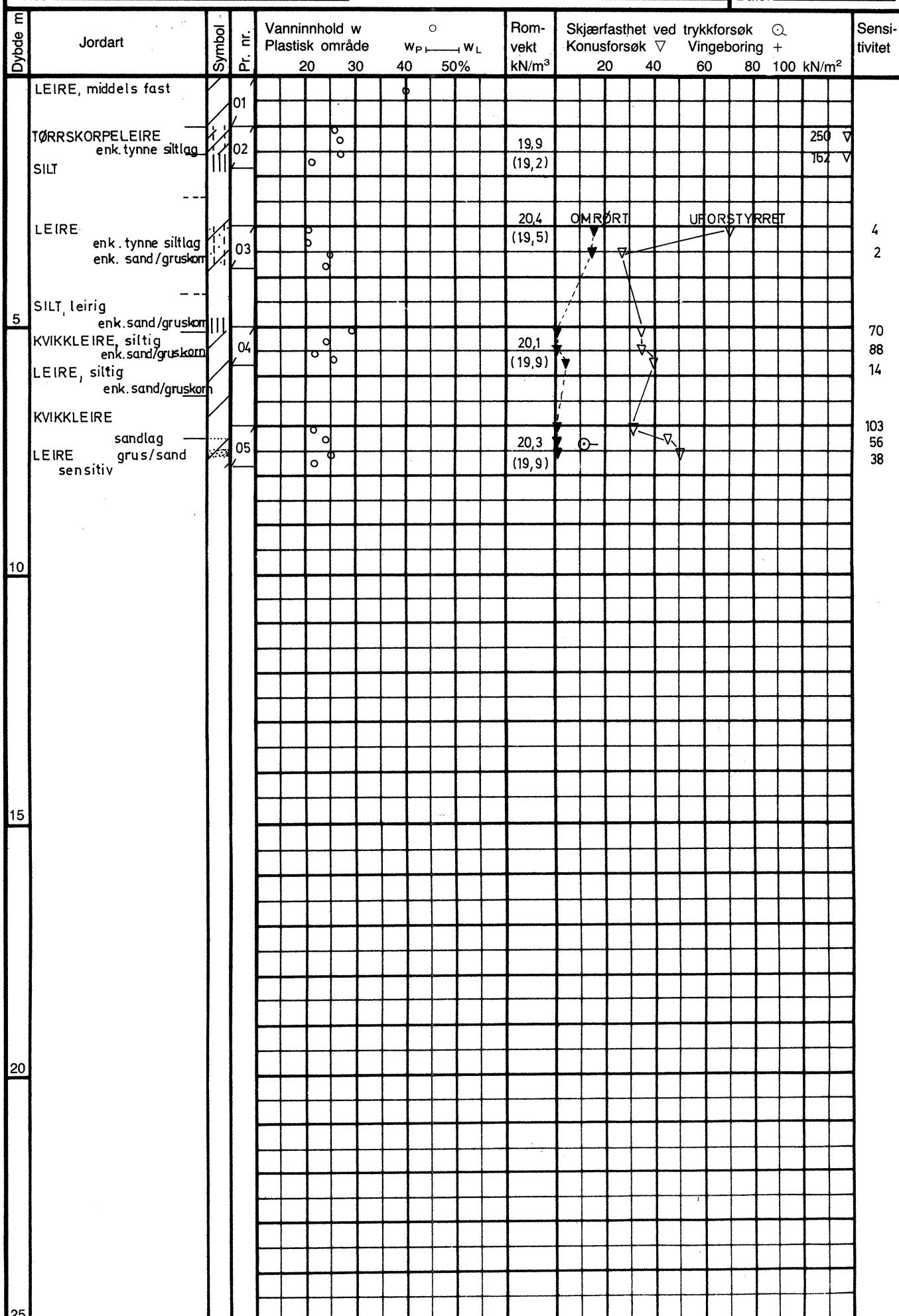
Nivå:

Prøvetaker: **54mm, Skrubor**

BILAG: **7**

Oppdrag: **R.787**

Dato: **22.02.90**

TRONDHEIM KOMMUNE, geoteknisk seksjon

BORPROFIL

Sted: STEINAN

BORING: 8

BILAG: 8

Nivå:

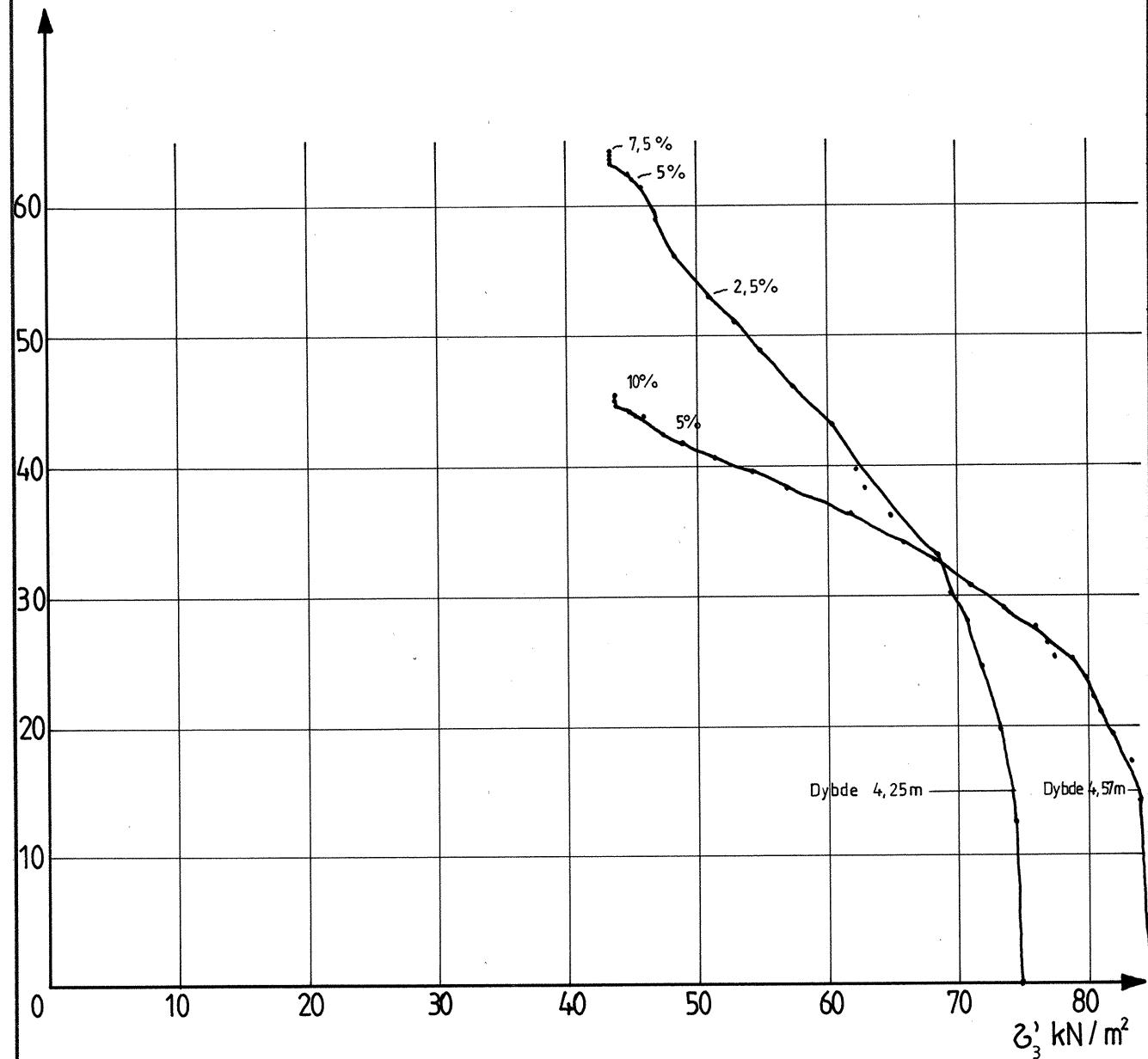
Prøvetaker: 54mm, Skrubor

Oppdrag: R.787

Dato: 26.02.90

Dybde m	Jordart	Symbol	Pt. nr.	Vanninnhold w Plastisk område	w_p	w_L	Rom- vekt kN/m ³	Skjærfasthet ved trykkforsøk Konusforsøk ▽	Vingeboring +	Sensi- tivitet
				20 30 40 50%				20 40 60 80 100 kN/m ²		
5	LEIRE, middels fast		01	○						
	TORRSKORPELEIRE tynne sittlag		02	○ ○			(19,6)		>250 ▽ 134 ▽	
	LEIRE		03	○ ○		20,1 (19,7)		▽	250 ▽	2
10										
15										
20										
25										

$\frac{1}{2}(\sigma_1 - \sigma_3)$
kN/m²

TRONDHEIM KOMMUNE
GEOTEKNIK SEKSJON

STEINAN

Treksialforsok
Boring 2, dybde 4,25 m
4,57 m

MÅLESTOKK

TEGNET AV
SLS

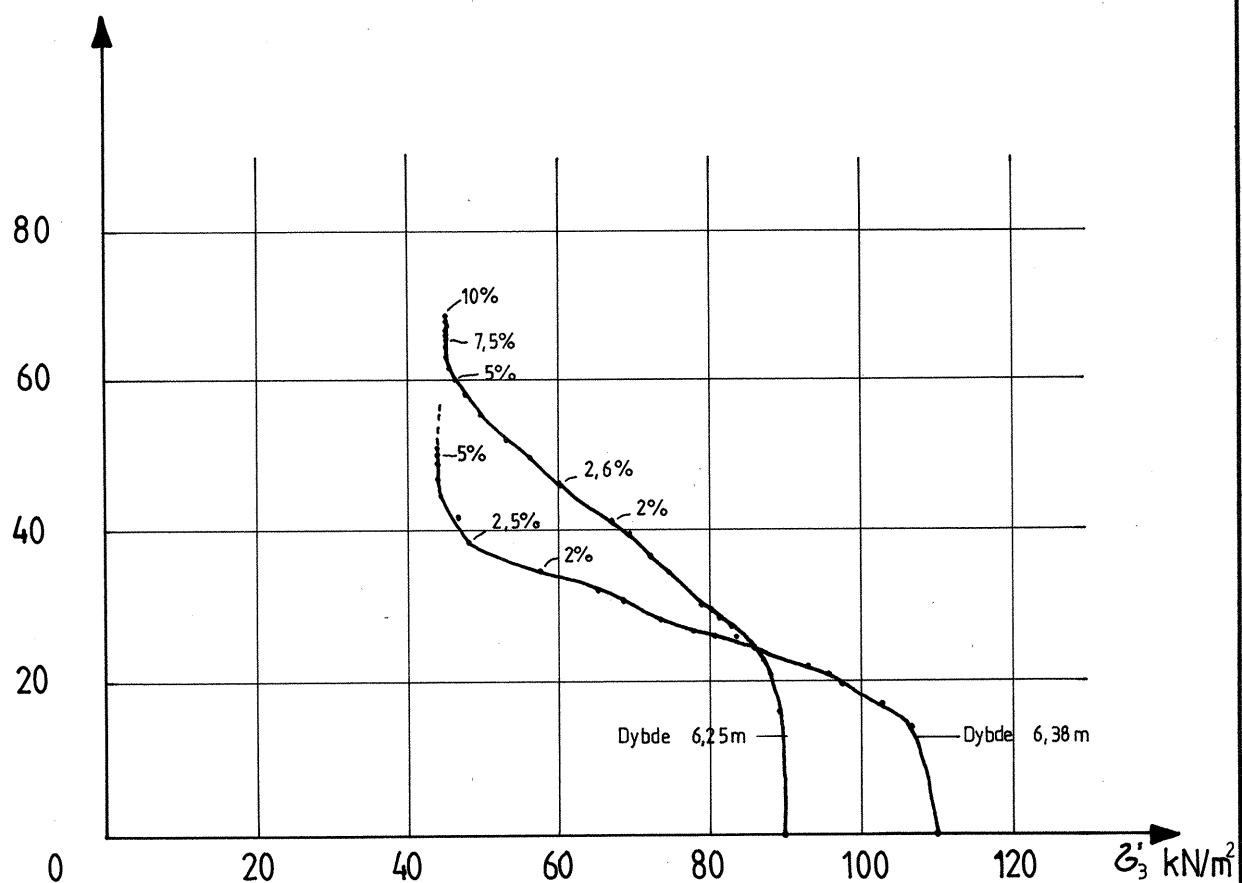
RAPP NR.
R.787

DATO
01.03.90

BILAG
9

$1/2 (\zeta_1 - \zeta_3)$

kN/m²

TRONDHEIM KOMMUNE
GEOTEKNIK SEKSJON

STEINAN

Treaksiaforsøk
Boring 2, dybde 6,25 m
6,38 m

MÅLESTOKK

TEGNET AV
SLS

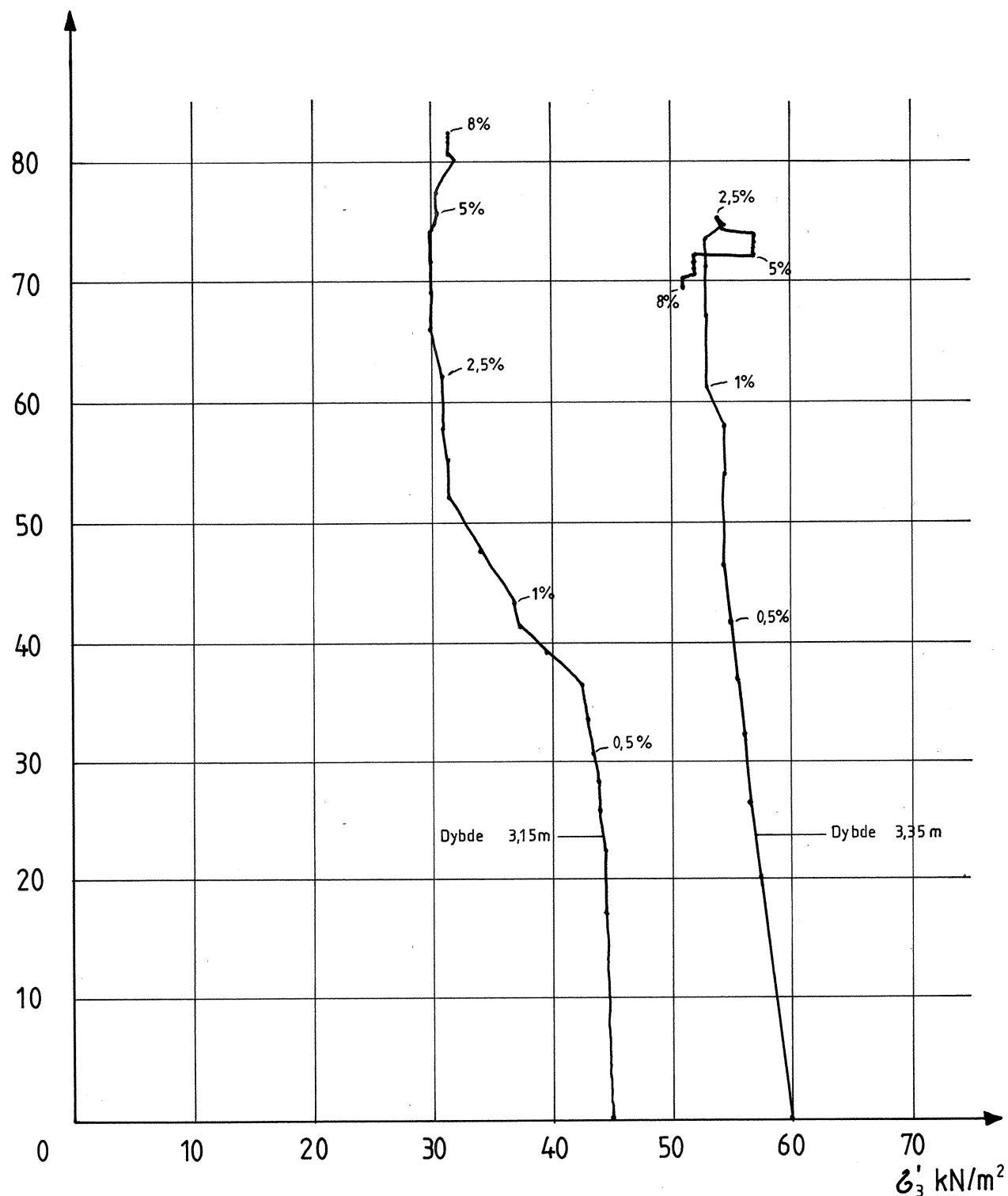
RAPP NR.
R.787

DATO
01.03.90

BILAG
10

$1/2(\delta_1 - \delta_3)$

kN/m²

TRONDHEIM KOMMUNE
GEOTEKNIK SEKSJON

STEINAN

Treaksialforsøk
Boring 4, dybde 3,15m
3,35m

MÅLESTOKK

TEGNET AV

SLS

RAPP NR.

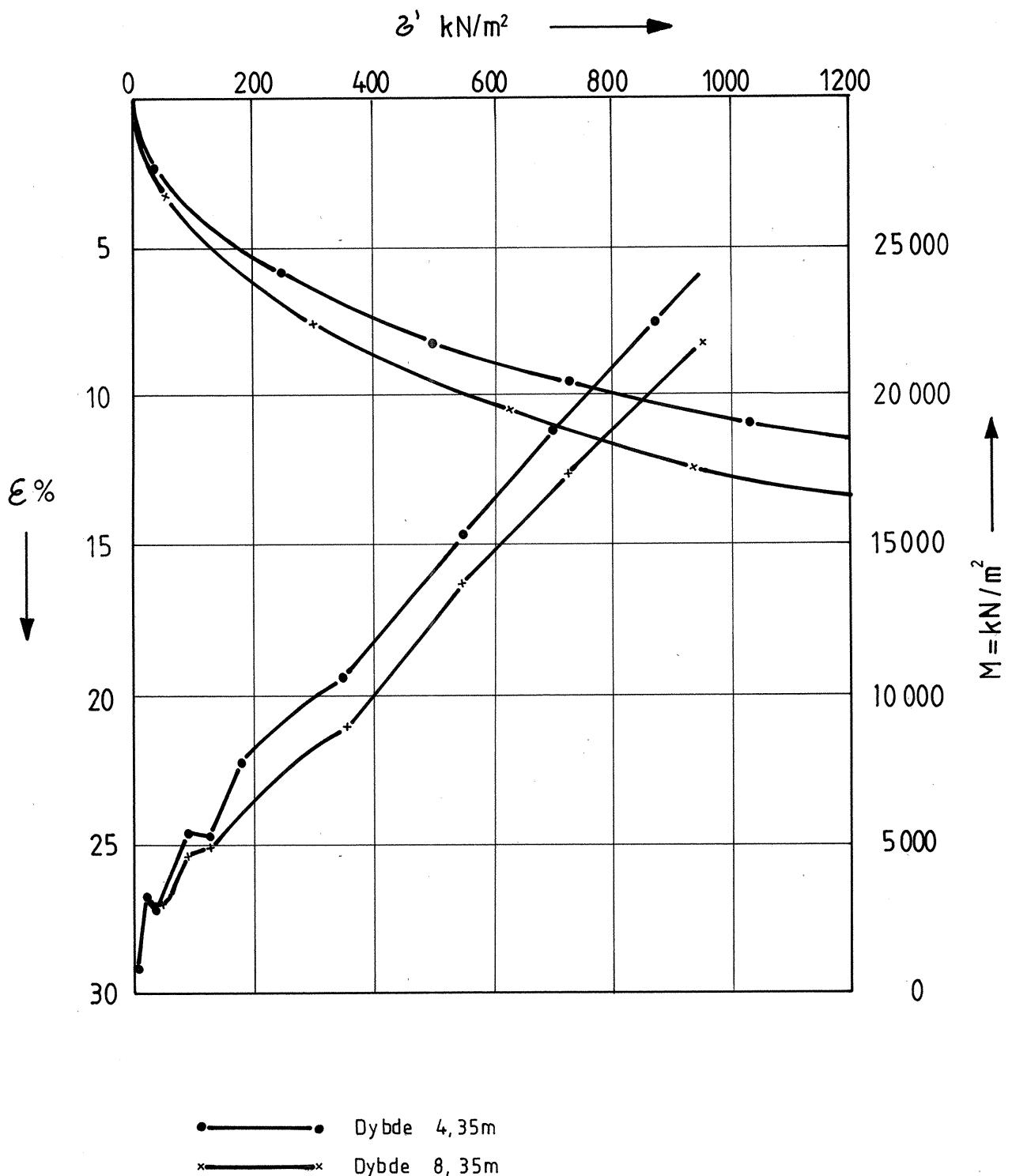
R. 787

DATO

01.03.90

BILAG

11

TRONDHEIM KOMMUNE
GEOTEKNIK SEKSJON

STEINAN

Ødometerforsøk

Boring 2, dybde 4,35m
8,35m

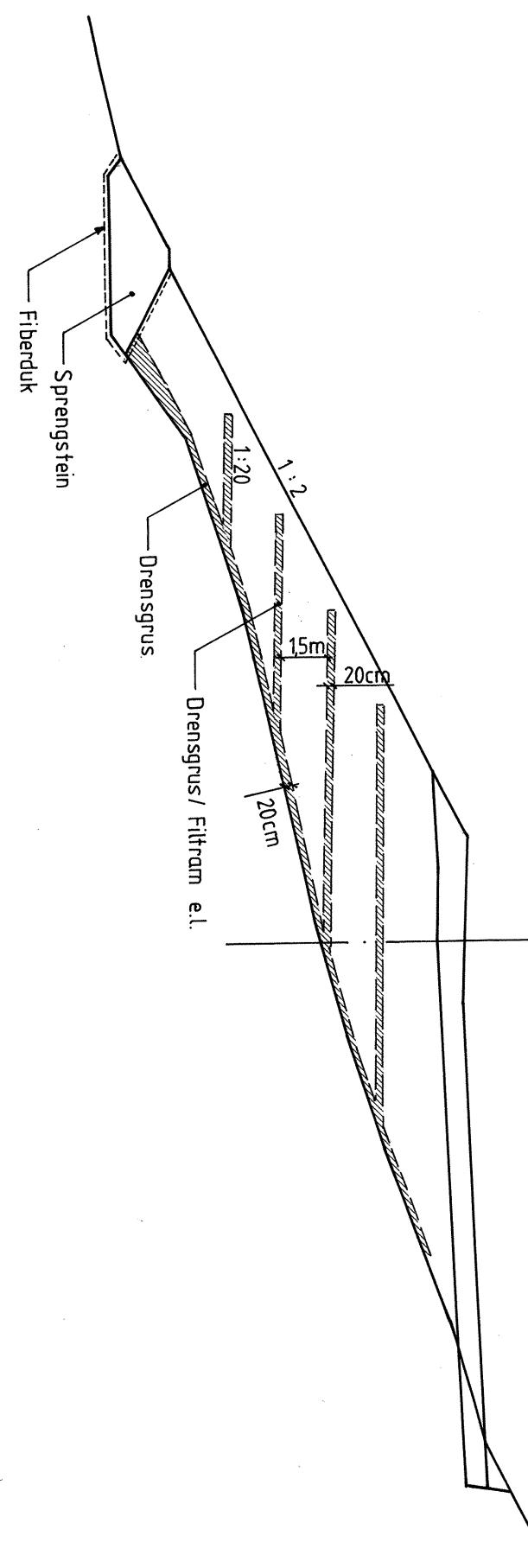
MÅLESTOKK

TEGNET AV
SLS

RAPP NR.
R.787

DATO
01.03.90

BILAG
12

STEINAN	MALESTOKK: 1:200
Prinsippskisse for oppbygging av leirfylling	TEGN. AV: SLS DATO: 05.04.90 KONTR:
RAPP. NR.: R.787	BILAG: 13
TRONDHEIM KOMMUNE GEOTEKNISK SEKSJON	